

Alphabetum

est eis patientia. **A**cō vterus ḥgineus est cādīus p castitatem. fuit enim corpe et mente ca-
sta ḥgo. **U**n̄ ambro. li. q. d̄ ḥgi. dicit sic. qd̄
castius ḥgine maria q̄ corpus sine stagione
corpis generauit. et subdit de ceteris eius vir-
tutibus taceo. ḥgo erat nō solū corpe. sed et
mente. **C**tiō merito instar iudith ē ab oībus
laudāda. nā sīc illa corporis mīndīcia custodiēs
olofernez occidere meruit. sic illa potentia di-
aboli minuit et pstravit idcirco bñ die exēct illā
omis vna voce dicentes. **T**u gl̄ia bñlm. ec-
ce clara visio. tu lenitia isel. ecce grata fructio.
tu honorificentia p̄pli n̄i. ecce plena totatio
q̄ subdit q̄ fecisti virilis et fortitū est cor tu-
um. eo q̄ castitatez amaueris. **T**ertio vterus
ḥgineus est purpureus p̄ardentissimā cha-
ritatez. **U**n̄ apoc. xij. signuz magnuz appuit
in celo. mulier amicta sole. nā sīc sol st̄as in ce-
lo totā terrā illuminat. sic maria regnās in ce-
lo cum filio nō cessat homines illustrare et de-
fendere. **U**n̄ bern̄ loqñs d̄ ipa dicit Tolle b̄
corpus solare q̄ illuminat munduz et dies nō
erit. tolle mariā hāc marisstellā itaq̄ magni
et spacioz. qd̄ nisi caligo inuolnens et vmbra
mortis ac tenebre relinquunt. **H**oc igitur vœ
stumentum stragulatum. s. mariā tāgere debe-
mus cordiali invocatione. in omnibus neces-
sitatis. et virtutis misericordie et pietatis
ex eo exhibit. qd̄ sanat omnes

Dominica invocavit.

Dicitus est iesus
in desertū a spū vt tempta. a dia-
math. iij. videm⁹ nihil fieri sine
cā. **U**n̄ plato in thineo. nihil b̄zortū c̄m⁹ cā
legitia nō p̄cesserit. Nam sicut querit. quare
domus sit assignat cā finalis. vt. s. inhabita-
tem defendat a niuib⁹ et pluuijs. ista em̄ cā fi-
nalit licet sit vltima in executione est tñ semp
prima iūtentōe et p̄cedit. ij. phi. **H**ic cū xps
dicit⁹ sit a spū in desertū necessario nō sine cā
quare aut et que cā finalis. s. vt temptaret a
dia. dicit⁹ igit. dicitus ē iesus. **N**ueritir
vt ille tēptator lucifer qui nunc ē angel⁹ te/
nebrap̄ cognoverit ante casū fiendū incarna-
tionis mysteriū p̄ aliquā diuinap̄ p̄sonaz. et
videt q̄ nō. q̄ vt dt. ppter b̄ tēptauit xpm.
s. vt sciret si ēt filius dei. **N**ideo q̄ tempta-
tor ille cognovit mysteriū futur⁹ fiendū. sed
modū ignorauit. Et cognovit isto mō q̄ vi-

III

dendo dñū facie ad faciē. videbat eū cē artisi
cē causalē oīm futuroz p̄tingentiū. et sic cog-
vit futura relucētia i eo. qz aut̄ dīna cēntia est
claz speculū p̄tinens oīa futura relucētia sīc
p̄nīa vel p̄terita mysteriū incarnationis vt ali
ud futur⁹ relucēs cognouit. **H**ic oīndi p̄t p̄
duo exēpla. **P**rimū p̄ similitudinē et imaginez
oīm dominū in mente mea. qz sicut similitudo
vna ex vnius hoīs in mente mea est sufficiēs
rep̄ntatiū ad rep̄ntandū mibi oīns homies
q̄ sunt et esse p̄nī sic enā essentia diuina quia
erat forma intrinseca in alia luciferi non infor-
mativē informās sed vitaliter immutans qz
erat obiectū qd̄ angelo illabat. **T**u em̄ obie-
ctū illud aīe rep̄ntaret futura p̄tingentia. rep̄-
sentabat etiā angelo futurā incarnationē. et
humani generis redēptionē. **E**xemplū secū
dū. nā sī in illa ecclia cēt speculū magnum et
omnia q̄ in ecclia sunt illi apponeren̄. illa re-
lucerent in eo. et qui speculū videret. inspice-
ret et res p̄ntatas per speculum. **S**ic ad p̄posi-
tū potuit esse d̄ angelo. vnde enā qz erat acu-
tioris intellectus. ppter suā subtilitatē. ideo
clarius cognoscebat. **H**ed quare dubita-
vit tēptando xpm si esset fili⁹ dei. **N**ndet q̄
qñ cecidit in pctm. pctm vlabat mentē ip̄i⁹
vt caldare candelā actensam. q̄ pdidit maio-
rem ptem sue illuminositatis et sc̄e quā hūit
de deo. sic enā pdidit sc̄iam certā de incarna-
tione fili⁹ dei. licet post lapsū recordaret per
aliqua de mō incarnationis. et quoq̄ deus ro-
luit recordari eū. **I**deo videns xpm signa fa-
cere excedentia humana p̄tātem. sicut mortu-
os suscitare tē. putabat ip̄m esse filiū dei. sic
enā in nativitate qñ auduit angelos cantare
gloria in excelsis deo. et nouam stellam irradi-
are. sed quando viderat signa humane infiel-
mitatis in eo scilicet q̄ quando esuriuit et ho-
rum similia. dubitabat an esset ille. **T**et ergo
veritatem agnoscere posset. et huius redē-
ptionem generis humani impedire. in deser-
tum accessit ad eum tēptando et cetera.

Vitis in precedentibus de quibusdam vitta-
tibus et ornamentiis. quibus penitens potest
armari. hodie sequitur qualiter aduersariis
tales aggreditur vt mercede possint eterna
priuati. et secundum hoc tres sunt partes pre-
sentis euangeli⁹.

In prima dicitur quomodo hō eligitur ad
certaminis ingressuz. ibi ducus est.

Dominica

In secunda quō aduersari⁹ hoīem īsequit⁹
vt impedit ei⁹ progressū ibi. Et accedens.
In tertia quō bellum cōcludit quo ad eges-
tum ibi. Tunc reliquit.

Quātum ergo ad pri-

mum notandū est circa lēam q̄ xp̄s immēdi-
te postq̄ fuit a iobanne baptisat⁹ in iordanē
ascendit instigāte sp̄sancto qui in columbe
specie in ipsū descendit in desertū. i. locū soli-
tarū aptū pnie. qd̄ desertū fīm mḡm histo.
fuit inter bīlm ⁊ hiericho. ⁊ w̄cāt quarēte-
na eo q̄ xp̄s ibi ieūmāuit. xl. dieb⁹. ⁊ xl. no-
enibus. ⁊ prius decoy dicebatur. i. locus san-
guinis. eo q̄ ibi latitabāt latrones sanguinez
effundentes. de q̄ loco etiā dicit in parabola
de hoīe descēdente a bīlm in hiericho q̄ in-
cidit in latrones. ¶ Moraliter hō in deserto
huius mundi multis temptationib⁹ diaboli
subiacet. vt vincens coronet. vici⁹ dei⁹ciat⁹.
Hoc decuit teū sic ordinare. ¶ Primo ratiōne
ppri⁹ actus vniuersciusq. illā fīm augu. li. viij
de cui⁹. dei. c. iiiij. De⁹ sic administrat res. vt
eas. pprios motis agere sinat. iō tam hoīem
q̄ diabolū p̄fitnit in libertate arbitrij ⁊ i ma-
nu cōsili⁹ sui reliquit. Ccl. xv. Et vtrūq̄ per
misagere qd̄ voluit siue hūc in tēptādo siue
istū in cōsentendo. vt apparēt virtus et laus
per suū opositū. Unde dicit mgt. ii. sen. di.
xiiij. c. i. Hō esset laudabile homini si iō bene
vñtere posset. qz nemo male vñtere suaderet
Ita q̄ si hō habuisset per naturā non posse
pectare. nulla laus vel gloria esset homini nō
peccare. ⁊ tēptationi relistere. sed qz p̄t pec-
care. vincere ⁊ vinci tēptationib⁹. Hō glo-
riā per triūphū. ⁊ vituperiū per casū acquirit
Unde bonauen. in. ii. suo super mḡm sen.
di. xiiij. ar. i. Deus ideo p̄mittere debuit
hominem a diabolo impugnari. vt si fortiter
⁊ vñtiliter ageret. maiorem ḡlam inde conse-
queret. Tēptatur igitur homo ppter tria.
per diabolū.

Ad probitatis probationem.

Ad iniquitatis correctionem.

Ad humilitatis eruditōnē. illā p̄io tēptat⁹
hō ad p̄bitans ⁊ c. nā scolaris dī nouo intrās
scolas tēptat⁹ de patientia miles de cōstantia.
Sicut legit de cōstantino impatore. qui xp̄s
anos nouos in fide p̄bauit qui fideles essent
et cōstantes. sic deus inexptos p̄bat ⁊ experi-

inuocauit.

tur p̄ multas tribulatiōes. sic temptauit iob
per satanā dissipans omnem substantiam
eius. Ctiā abraam in immolatiōe filij et fidei
lis inuenit⁹ est. ¶ Iiū iudith. viij. dicit q̄ quā
do filij israel fuerūt in persecutiōe olofernīs
vocauit iudith presbiteros vicens eis. ¶ Os
featres qui p̄sbiteri estis in p̄plo dei. ad eloq̄
uni vestri corda eoz erigite vt memores sint
quomodo a deo temptati sunt patres nostri.
vt pbarent si vere colerent deum suum. me-
mores esse debent. quomodo pater noster ab
rahā temptatis est. et p̄ multas tribulatiōes
probatus. dei amicus effect⁹ est. ¶ Iicisa
ac. sic iacob. sic moïses et om̄is qui placuerūt
deo. per multas tribulationes transierūt fide-
les. Illi aut̄ qui temptationes nō suscepērūt
cū timore domini. ⁊ impatientiam suā et im-
properiū murmuratiōis sue p̄tra dominum
protulerunt. exterminati sūt ab exterminato-
re et a serpentib⁹ periclitunt. ¶ Hō tem-
ptat⁹ homo ad iniquitatis correctiōem. illā
aurifaber mittit qz in testā vt per ignem cla-
rificet et purget a mixtura. Sic de⁹ per tem-
ptiones et tribulatiōes purgat aias a peccatis
¶ Iiū hec est rō quare sancti martyres aliq̄ mari-
mā lesionem tormentoz senserunt. qz p̄ hoc
petā venialia si q̄ habuerūt viluerūt et eorū
meritū ⁊ coronā auxerūt. ps. in psona scōrz
dicit. q̄ dōsuisti tribulatiōes in dorso nō. irā
suum p̄ ignē ⁊ aquā et eduxisti nos in refi-
geriū. ¶ Sic filij isrl̄ duci p. xl. annos p̄ de-
tū magnis tribulatiōnib⁹ purgabāt. ¶ Ter-
tio temptatur hō per eruditōnē hūilitatis
quō ei⁹ q̄s posset. primo suo tribulato p̄pati.
q̄ nūq̄ tribulatiōne gustasset. illā xp̄s ex his
q̄ passus est didicit hūilitatē ⁊ p̄passiōnē. ni-
si es̄ remparemūr. ppter defectū nē cogniti-
omis et expientie. de nobis p̄pis supbiremus
Et necū lucifero vltra nos ascendam⁹. p̄mit-
tit de⁹ qñq̄ electū temptari. sic p̄z. ii. cox. iiiij.
de paulo q̄ cū esset vas electiōis tñ temptatiōis
est ne magnitudo reuelatiōnū en̄ extolleret.
vñ dic. ille magnitudo reuelatiōnū extollat
me da⁹ est mibi stimulus carnis mee ange-
lus satane qui me colophizet. ¶ De hō loq̄ns
greg. ix. mor. c. xxxvi. dicit. H̄p̄na dispensa-
tiō idcirco nos tota sibi intentione seruētes
carnis nē p̄mitit temptationib⁹ concuti. ne
mens nē audeat i supbia p̄sūptionū securita-
tis elevari. vt dum pulsata trepidat. in solo

Alphabetum

III

G actoris adiutorio fidem robustus specificet.
Liquid q̄rit vñ temptatio pueniat dē q̄ qñq̄
ab interiori vt qñ quis temptat ppter prauitatem,
pr̄pria. Iaco. i. Unusq̄z temptat a concupi-
scencia sua illa molestissima. H̄lā si bellū infra
vnū regnū ē nociuū ē. et magis infra ciuitatē
et marime infra vnā domū. sed intollerabile
videt infra eandē psonā. qz qui diligit iniq̄
tatem odit aiam suā. Km ps. Qñq̄ causatur
ab exteriori. s. qñ quis pnuocat ad malum ex
bis que audit et videt. Sic danielis. viii. dē
q̄ senes iniqui et impudici videntes sulanaz
exaserūt in pcupiscennā ei. Illa aut̄ est d̄ le
facilis. qz nisi diuīgat cū interiori. de se nihil
pōt. Qñq̄ orit ab inferiori. s. a diabolo q̄ ē
ciuis iferni qñ ip̄e instigat ad actū malū. act.
v. dixit petrus anamie. Cur temptauit satha-
nas cor tuū mentiri te spūi sancto. Illa est de-
bilissima qz km augu. debilis ē hostis qui nō
vincit. nisi volente. et iō metrice dicit. Hostis
nō ledit nisi cū temptat obedit. Cis leo
dñ cedit. si stat quasi musca recedit. Isto m̄
nō obstante diabolus plus temptat peniten-
tes q̄ pectatores. qz penitentes sibi resistunt
sed peccatores sunt ei obedientes. sicut castū sibi
subditum nō repugnat. sed sibi p̄cium. vnde
grego. Hostis noster quātum agis sibi rebel-
lare cōspicit tanto ampli expugnare cōtedit
vñ iudicib. xii. dē. Ego nūq̄ nocui viro. qui
voluit seruire regi nabuch. regi babilonis. po-
pulus aut̄ tuus si nō cōtemsist me non leuas
sem manū meam cōtra eū. Herba ista fuerūt
olofemis per quē diabolus signatur. qui pl̄
temptat penitentes rebellantes q̄ malos fa-
cientes eius voluntatem. et ideo magis caue-
re debent.

Becunda pars in qua
tractat quō aduersari boiem insequit in pro-
gressu certamis vt eū ipediat ibi. tractedēs
temptator. H̄lā sic lucifer pmissioē dina trāffor-
matim in speciem serpentis. primū hominez
interius temptauit ac supauit. sc̄ gula. supbia
et auaritia. sic eadem pmissione aggredieō
christum in specie humana. vestiti honesto
p̄xpm est denictus. et cōfusibiliter fugat. qñ
in predicens tribus nicebat xpm supare. Di-
abolus enim attendens xpm. xl. diebus ie-
junasse purabat eū fame cruciati vt rigitur per
gulam posset eum capere. temptauit eum. d.

Si filius dei es iube vt lapides isti panes fu-
ant. vt comedas qz esuris. H̄lā ne diabolus
xpm agnosceret. r̄ndit prudentē p scripturam
deū. viii. H̄lō in solo pane vivit hō. q. d. tu
ōndis te honestū et prudentē exteriori pueris
tiōe. sed prudentia verbis anibilis et tollis.
Nā prudent et honestus d̄z primo curā bē
de digniori et meliori. H̄lā dignior et meli-
or ē corpe. et ḡ p̄io et pon̄ deberes q̄rere d̄ c̄
bo aic et spūali q̄ de corpali. cū hō cōstituat
ex virtutib. et h̄lō vult in v̄bis istis. d. H̄lō i solo
pane vivit hō. quasi. s. tot̄ corporalis sed etiā
qz in aia spūalis vivit in omni v̄bo qd̄ p̄ce-
dit mediante inspiratiōe v̄l p̄dicationē de ore
dei. Iūc. i. p̄ illā temptationē assūpsit eū dia-
bolus vt temptaret eū in vana glia et duxit il-
lū i herim. et statuit eū sup pinnaculū templi
i. locū vbi doctores leḡ p̄sueverāt p̄plo legē
exponere. d. Si fili⁹ dei es. s. sicut oñdis in
opibus vt sic fili⁹ dei de opib⁹ tuis glificeris
ab hoib⁹ et miracul⁹. mitte te deorsū. qz sc̄
ptū est. Et angel⁹ suis d̄ns mādauit de te.
vt custodian te. t̄c. Quā h̄lō fecit diabolus vt
xps et hoc sumeret occasionez vane glie et ne
timore h̄nano dimittat. excludit timorem per
scripturā. s. xps illi itez obuiat p scripturam
d. H̄lō temptabis dñm deū tuū. q. d. h̄lō qd̄ p̄
posuisti nō h̄lō fieri. Cū ex alia scriptura habeat
deū. vi. H̄lō temptabis dñm deū tuū. H̄lā
sic temptationē deū. si totaliter cōmitterez me
auxilio divino. cū auxilio humano bene per
gradus descendere possim. Clicus itez dia-
bolus in secundo accessit ad tertū temptationē
eū per auaritā ducens in mōtem excelsū in i-
pem spūis qui mons est in deserto distās a lo-
co i q̄ xps iejunavit duobus miliaribus vbi
xō ostendit omnia regna mūdi quasi sua. d
Decomnia tibi dabo. si cadens adoraueris
me. xps igit q̄ suā patientē sustinuit iniuriam
s̄z exprobrait. d. Glade sathanas. qz scribit
deū. vi. Dñm deū tuū adorabis. et illi soli
seruies. Clicus igit p̄fusibiliter abscessit.

Moraliter est notandū q̄ h̄lō p̄philosophū
i. topi. q̄tquotmodis dicit vñnum oppositor̄
tot modis dicit et reliquū. Si enim vñnum op-
positorum dicitur multipliciter et reliquum.
vñ. phisi. Quot enim sūt mala. tot sūt op-
posita bona. q̄t em̄ sūt noctes tot sūt p oppo-
sitiz dies. Cū igit quasi infinita sūt mala tē-
ptationēs diaboli. opter q̄ enā sūt tot cautelē

Dominica

et remedia. **I**ninde. ff. de ventre inspicio
l.i. illouis supuenientib⁹ cāis. nouis ē reme/
dijs succurrentū. **C**ū igit̄ aduersari⁹ hūani
generis semp querat noua mala ⁊ iacula. vt
vulneret ⁊ occidat. necessario sp̄ nonis reme/
dijs ⁊ bonis p̄tib⁹ ē ei obuiandū. **E**nī gre
in omel. de uno martire. **H**ic ut arte medici
ne calida frigidis. frigida calidis curant⁹. ita
dñs noster ḥ̄ia apposuit medicamenta pecca/
tis vt lubricis cōtinētā. tenacib⁹ largitatez
irracundis māsuētudinē. elatis p̄cipet humi
litatem. **A**nī igit̄ diabolus accedit hoiez
bis malis impugnare. studeat virtutib⁹ his
oppositis obuiare. est enī aduersarius valde
astutus temptando. quia cum nos p̄siderat.
Abstinentia maceratos. temptat gulositate
p̄ietate assiduos. superbia ⁊ vanitate.
In dñitijs celicos simoniaca prauitatem. **M**a
priō tēptator accedit maceratos abstinentia
⁊ quasi cōpatētis hūane fragilitati. inuadit ar
mis malicie sue suggestendo boni p̄positi sui
difficultatē ciboz vilitatē ⁊ insipiditatē. la/
borum assiduitatem. abstinentie diuinitata
tem complexionis fragilitatez. quasi omnia
contraria imbecillitati carnis. **D**ic ut la/
pides isti. i. illa dura opera et virtutes. vnde
anima reficit sicut caro pane. panes fiāt. i. mi
tiora. q. d. **A**tu abstinentia ⁊ ieunio maceret
debilis es factus. ponderosus ⁊ viget ⁊ iom
nib⁹ bonis quasi lapis tardus. **F**ac ergo ab/
stinentia tuam minorē. vt ea possis tollerare
nimī est quottidie ieunare. habes caput de/
bile stomachū indispositum p̄ oleo deficis se
nio. **F**ac ergo tpatā refectionem ⁊ abstinenti
am. Et ad hoc adducit naturā scripturā. ⁊ fi/
gurā. Nam natura dicit moderatā refection
nem. **C**ū philosoph⁹. iij. ethi. dicit potus et
cibi amplius ⁊ minus refecti corripunt sanis
tatem. que aut̄ ōmensurata sunt. faciant. au/
gent ⁊ saluāt. **S**criptura ad ro. xij. Mortar
ad rationabile obsequiū. Irrationabile igit̄
videt minus sumere q̄ natura appetit. **D**ic
cunt ergo hi ut habent te pe. di. ij. hi sunt.
Ōnducemus ⁊ bibamus ⁊ in eternū regna
bimus. **O** dōndit figura. i. regū. xxvij. vbi
dicit q̄ saul cecidit. pieci⁹ i terrā ⁊ robur i eo
nō erat. q̄ nō comederañ panez tota die. Et
alia figura dicit. iij. reg. xix. q̄ belias comedit
⁊ bibit ⁊ abulauit in fornicidie cibi illi⁹ vſeg
ad mortē dei. **D**ec ⁊ hoc silia tēptator ieui

inuocauit.

nānb⁹ suggestis sub specie pietat⁹ vt eos de p̄
positis bonis auertat. ⁊ ad gulaz deuiciat. vel
ad alia vitia. **C**ū legit de beato francisco. vt
scribit doctor deuotus bonauen. in legēda sua
c. de austerritate vite. **N**d cū quadā nocte be
at⁹ franciscus in cella orationi vacaret. voca/
uit eū hostis antiqu⁹ ternio dicens. Frācise.
frā. frā. Qui cū quid quereret respondisset.
fallaciter ille subiuxit null⁹ est in mūdo pctōr
cui si cōuersus fuerit non indulgeat de⁹ sed q̄
cūq̄ se penitentia dura ne canerit misericor/
diam nō inueniet in eternū. sed statim vir dei
p̄ revelationē cognovit hostis fallaciā q̄stī
missus fuerit eū ad tepida reuocare. **H**ec est
eī illa bestia de qua vñ. vij. ecce bestia alia
similis v̄ro in pte stetit ⁊ tres ordines dentis
um erant in ore eius ⁊ dicebat. **H**urge come
de carnes plurimas. ista bestia est diabolus
temptator forax sicut v̄rus cupiens deuora/
re ⁊ deglutiire omnem sanctā aīam ⁊ in bouo
p̄posito ⁊ exercitio lacerare. hic habet tres or
dines dentū. s. tres modos inuadendi ⁊ tē
ptandi hoiez. s. p̄ gulā. supbiā ⁊ auaritiam.
Suggestit igit̄ ieunantibus ⁊ abstinenti
bus gulositatē dicens culibet. **S**urge co/
mede carnes plurimas. i. omnem cibū deles
etabilē fū appetitū. ⁊ potū ad satiitatē. **H**u
ic abstinenſ obuiare debet. **D** Non in solo
pane vivit homo tē. i. homo non vivit si fū
desiderium carnis vivit sed morit⁹ iuxta apo/
stolū dicente. **S**i fū carnē vixeritis morie/
mini. sed solūmodo vivit pane celesti. s. xpo.
in aīa ⁊ in oī v̄bo qđ p̄cedit de ore dei. **S**e/
cūdo tēptator aggredit ad cāpū certamis ar
mat⁹ vanā glia ⁊ supbia p̄ quā cōpassinos et
misericordes deuotos inuadit. **D** Si filius
dei es mitte te deo: sū. q. d. **A**tu multa et ma/
gna opa misericordie ⁊ pietatis exerces. quo
ostendis te singularem filii dei. iuxta illō lu.
vi. Estote misericordes sicut ⁊ p̄ v̄t miseri/
cores est. Securus igit̄ es nec decipi poteris
mitte te in opib⁹ tuis deo: sū ad offisionē hoīm
vt inde ab oib⁹ glificeris ad qđ tñ in occulto
labores magna expendisti ppter deuz nec lau/
dem aliquā reportasti. Nam lux nihil valeat
sub medio. s. sup candelabz. **H**ac enī insti/
gatiōe diabolica hoiez decepti quasi oēsmis
tūt se a laude dei deo: sū ad p̄priā laudē om/
nes querunt vanā gliaz. **O**rnaments em
ecclasticā armis signant ad offisionem exeq̄

Alphabetum

III

mortuorum cū pōpa pagunt. qz fīm augu. vt al
legāt p mīgīn sen. di. xl. et xiiij. q. ij. aīe defū
ctor. pōpe exeqaz magi sūt solatū viuoz qz
subsidiū mortuop. H̄z dicis. peccō signādo
ornamenta qz tradō ecclesijs in remedū aīaz
Dico at si h̄ facis ad vanā gloriā ex eo ut tu
et pentes glorificēt et si nō peccas dādo tamē
peccas vanam gloriā qzendo. Tel si solū hoc
facis ad tui parentūqz recordationē. vt aspi
cientes animaz recordent p quib⁹ data sūt.
et vt magis pro eis vñō p̄ces fundent sic fieri
pōt sine petō. Sic etiā simile habet de sepul
cris in ecclia. qz fieri p̄nt sine petō ad recorda
tionē vt h̄. viij. q. ij. cū grauia pectata. debē
mus ergo cauere. ne iſtinctū diabolico desce
dam⁹ in opibus misericordie ad vanā gloriā
am. iuxta illud. Matth. vi. Attende ne iu
stitia vñam faciat̄ corā boībus. et videami
ni ab eis. Et p̄sp̄ de vita p̄templativa. va
nitas vanos homines afflat⁹ sui vento circū
fert qui se de opibus quopz sibi p̄scij nō sunt
turpis iactāt et ab hominib⁹ laudari affectat.

A **L**ettio téptator aggeedit ecclasticos ar
mis auaricie et cupiditatis. ostendit em̄ regna
mūndi. delicias. honores et divicias in quib⁹
bus mundus versat⁹ dicens renunciāti mū
ndo. Necnbi dabo ad voluntatē si cadens a
vita sancta. a voto promisso. a p̄posito bono
adoraueris me. Qui em̄ homo cadit in auarici
a adorat diabolū. qz fīm aplim. Auaritia est
idolopz seruitus sicut em̄ idolatra adoratido
lum et diabolū. sic auarus pecunia et diabolū
vñ verisificat de ipsa. Non aliud deus est nisi
sola pecunia serua ardent. Non ac penit. orat ho
norat. corporis ac aīe negligit amorez. Deu
multos hodie téptator spūales ecclasticos u
udit et simoniaca prauitate vincit et deſicit.
qplus spe luci tpalis qz xpī amore pagunt
diuina mysteria et in téptatione corrupta ad
ministrat ecclastica sacra qui om̄s grauiter
peccant et simoniā p̄mitunt vēdentes spūa
lia. p tpalibus. Et si nō semp̄ apte verbis et
pactione. tñ vt cōiter praua estimatione et in
tentione. hi em̄ om̄s simoniaci censendi sunt
qz vt habeat extra de vñsu. c. cōſuluit. sicut intē
tione corrupta p̄mititur vñſura et simonia.

B **S**ed q̄rit an liceat aliqd dare p̄ recipere
pm̄issis vel alijs factis. Et videt q̄ non. qz
facta sunt libere p̄ferenda. extra de simo. c. ad
apostolicā audientiā. Dicit anto. de butrio.

doctor vtriusqz iuris. q̄ nō est licitū aliqd re
cipere et exigere. vt dē extra de simo. c. in ordi
nando. sed vbi spōte aliquid offert ex quadā
liberalitate. vel laudabili cōsuetudine. vt in
exequijs solet dari cereus. in bñdictione nu
bennū panis vel vñsu. in p̄secratiōe manute
giū vel similia. licet p̄ hoc non sint ecclastici
ca sacra deneganda vel differēda in post eoz
collationē pp̄ls p̄pelli pōt ad ip̄a p̄ſtanda fe
cūdū goſſre. Ad argumētu p̄trum dicendo q̄
sacra sunt libera. i. fine exactione vel pacto ex
p̄ſſo vel tacito cōferenda. h̄ bene licitū est ali
qd gratuitū recipere qd̄ ſponte offertur.

Certia pars in qua tra

ctatur de triumphali victoria xpī. et hoc cōſtū
ad egressum bellī ibi. Et ecce angeli. tē. Ho
raliter angeli accedit et boīem p̄tra diabolū
defendunt. Nā sicut eunt ad bellū p̄uidetur
de expto m̄gēo sciens oīa necessaria de bellāti
ōndere caute aggredi. vñmicare. ictos cauere
Hic misericors de cognoscēs fragilitatē hu
manā cē in expta et in expta ad bellandū et resi
ſtendū p̄tie et astutie satbane ne ab eo fallat
et vincatur dedit homini angelum bonū ma
gistrum exptū scientē omnia necessaria p̄ hu
mana salute. Unde fīm hiero. in om̄l. Ianci
michaelis. Nō posset tuta cē hūana infirmis
tas inter tot et tātas hostis illi⁹ infidias. niſi
sanctor̄ angeloz muniret auxilio fīm igit ma
gistrū. ij. sen. di. xi. quisquis electoruz habet
angelū bonū ad sui p̄fectū atqz custodiā ſpe
cialiter delegatū. vñ vñ. Angelis suis deus
mandavit te te. tē. In quibus verbis angelī
ca natura p̄ponit quo ad tria commendā
da. s. propter eorum.

Uobilitatem quam angelī habent creatam.
Dignitatē quā ex graduis h̄nt cōdonatam.
Qualitatē quā ex officijs h̄nt d̄putatā. H̄zio
nāqz vidēt oīa noua magi in p̄ncipio ſe oī
dere et mōſtrare in ſuis acib⁹. ſic de ſe volenſſe
ōndere creatris artificē dignissimū ſpēlit
ſe tanqz in ſpecul'dinitatis in natura ēgelica
ōndit. p̄ducēs ad extrema i p̄ncipio duo ſtria
ad maiore expiſſionē et elucidationē. ſ. nobilis
ſimā naturā et vilissimā ſup̄mā et formē ange
licā et materiā informē. iuxta illud gen. i. In
p̄ncipio creauit de celū et terrā. p celū intelligi
gēdo naturā angelicā et p terrā materiā infor
mē. U latere em̄ angelice ſex nobilitates cō

Dominica

tulit. **P**rimo claritatem sine speciositatē in suo aspectu. nā in aspectu hominū nihil clari^r est sole angelica tñ multo clarior est natura. **A**ñ s̄m Ansel. **V**nus angelus staret in celo. et essent tot soles q̄t sūt stelle. claritas vnuis angeli extingueret om̄s istos soles sua claritate. sicut mō claritas solis claritatem oīm stellarū. et tñ transcenderet pulcritudinem solis qui ipsū intuitu videret q̄tū sol transce^dit pulcritudinem terre. et incōpabilitet et ista nobilitas ē oīb^r p̄creata. licet angeli qui ruerunt sint p̄ habitus viciosos obnubilati et depresso. **D**icit enī diony. q̄ demones hñt organa splēdi diffissima. sed p̄ habitū viciosos depresso. sicut si sol cū caldari nigro esset d̄tect^r. **I**n angelis aut̄ bonis tanq̄ in speculo claro et mundo relucet oīa inferiora. Et iō diony sius de diuinis nominibus. vocat angelum speculū splendidissimū. **S**ecundus angelus habet fortitudinem in suo actu naturaliter constituta. **N**ā p̄ solū celi tactum facit frondescere arbores et germinare cuncta. **V**nus enī angelus voluit totum firmamentū. et singuli singulos celos et planetas. et aliquis planeta habet sex motus et tot angelos sicut mercurius. **E**cce fortitudo angelī. cū sol sit tanto magnus et quelibet stella firmamenti q̄ excedit multū terram. **N**egit enim in re. testa. q̄ vnuis angelus in uno exercitu interfecit. clxxxv. milia. **T**ertio habent in suo esse immortalitatem. sūt enim angelī immortales nō quidem ex propria natura. sed ex voluntate diuina. **I**deo si cum gladio p̄cuteres angelū nō mortificares eum. **Q**uarto habent altitudinem sui intellectus. quicūq̄ enim duo specula p̄ se tenet mutuo. tunc imago et quicquid est in uno resplendet in alio. **N**aprop̄ diuinū speculū in quo cūcta reluent creatura repercutitur et relucet in angelica natura. que est enī specularis. ut scilicet cognoscunt a quo sūt facti et ad quid et cūctas res creandas et creatas. **Q**uinto habet libertatem ut facere possint quicquid velint. **H**ac libertate deus angelos primo cū gratia decorauit. q̄ s̄m beatum augu. xij. de ciui. dei. Erat simul deus condens naturā et largiens gratiam. Et in li. de gratia dicit q̄ ante casuz et confirmationem gratiam habuerunt. sed magister sen. dicat malos gratiam non habuisse. **S**exto dedit eis incorporeitatem. et inde habent agilitatem. velocitatem. et simplicitatem.

inuocavit.

Ideo in ictu oculi sunt pñtes in altari cū sacramento s̄m greg. et ultra mare valde citio quia a corpore non retardatur ut anime. **R**ed querit an omnia equaliter habeant aut non. dicit q̄ non. quia erant impares in natura et sp̄nes differentes et ḡa. qz in ḡa crea ti erat et ordo in eis positus ut vnuis p̄cesset in nobilitate alteri. **V**nde s̄m nobilitates tres hierarchias ex eis deus ordinavit. et ut superiores purgarent. illuminarent. et perficerent inferiores et ipsi immediatus diuinum lu men reciperent et in alios tunc transflunderet. **V**n beatiss paulus in raptu vidit. ix. choros et quasi tres hierarchias sicut hñt imperatores assistentes et principantes. et ministrantes. et hi similiter dicuntur principes. quia alij provincie presunt alij ciuitati. alij vero vni homini. **H**ed nunquid fuerūt ordines inter ipso a primordio creationis. dicit magister in. iij. vi. vi. q̄ non. sed nobilitas inequalis et scientia et natura in perspicacitate. plus autem rū est positus in custodiam provincie. alter vni ciuitati. alter homini. **S**ecundo commendantur ex gratiis quibus sunt decorati et premiati. ex eo q̄ steterunt. Fuerunt enim sex dignitates eis tradite. **P**rimo fuerunt oculi eius aperti. ut viderent clare diuinā essentiam. nā ante conversionem nō viderūt vñaz essentiā clare. qd pat̄ specialiter de malis tr̄plici rōne. **P**rima qz si deum clare vidiſſent nunq̄ cecidissent. Quis rō est. qz non potiſſent se auertisse ab illo bono beaufico et desiderabili infinito in qua delectabili visiōe cōſistit vita eterna originaliter. **N**u dicas ergo voluntas pōt artari nec est libera. dico q̄ si qz slobiectū desiderabile op̄at tractū magis desiderabile majorē tractū. et maxime tractū maximū op̄at. sed q̄ infinitū ē desiderabile nullā pateret auersionem. quare si ipsā clare vidiſſent se a bono īcomutabili nī auertissent. **S**ed dices freq̄nter audiui q̄ demōes hoīb^r sp̄ sūt infestū ne p̄tingāt ad illō gaudiū de q̄ ceci derat. si ḡ deū nō clare viderūt. quale gaudiū h̄cē poterat. **D**icendū q̄ illud vñbū est rū sed intelligendū est d̄gaudio qd hñiffent. **S**ecunda rō est q̄ deū nō clare viderūt. qz si deū vidiſſent nūq̄ lucifer dixisset. **A**scendaz in celū ut excellēnā dei attingam. vidiſſent enim q̄ omne bonum participatum. et omne bonum. creatum a deo effluit tanquam

Alphabetum

a principio et origine. qui solus bonus est essentia
liter. in cuius comparatione oē bonū creatū
se tenet tanq̄ tenebre ad lumen. et tanq̄ gutta
aque ad mare. et tanq̄ fauilla ad celum et terrā
et sic deū de bono recepto laudassent et creato
ri suo gēas egissent et stetissent. Tertia rō est.
Itā potētie aie in patria sūt equales. quo ad
actus suos intantū q̄ quanta ē cognitio tā?
est amor. Si ergo cognitio est in sumo ergo
et amor. Si ergo deū clare vidissent. pfectus
sime amassent. et sic nō cecidissent. q̄ nō vide
runt clare. Credo ornati virtutib⁹ intantum
vt dicit diony. q̄ engeli met ignorat p̄prias
virtutes et ornati. Qui qui videret angelū vi
deret deū clarissime in eo relucentez. Tertio
astrici deo fuerunt. Quarto pducū q̄ nibil
nisi dulcedo possit de eis pdire. Unū ipi igit
ingiter deū laudat in dicibili melodia. vt ha
bet in apoc. et ysa. vi. Duo seraphim clama
bant alter ad alter. Qd etiā claret in maria
magdalena. que ex dulci melodia angelorib⁹
in deserto relecta fuit. Quinto et sexto cōfir
mati. Itā ab initio om̄es boni creati sūt sed sta
tim post p̄nūlā morulā lucifer auersus a deo
conuertens se ad sua naturalia splēdida amo
re cepit inordinatū et supbiuit. Et cū suis se
quacib⁹ cecidit de quo ysa. xiiij. Quō cecidi
stī lucifer qui mane oriebaris in deliciis i pa
radiso fūisti dei ornati omni lapide p̄cioso q̄
traxit secū tertīā p̄tē stellarū cū cauda sua. P
quot hodie similes illi q̄ inordinata dilectio
ne quā bñt ad se. vel. ppter decorē faciei vel
capitis corporis vel vestimentoz̄ ornatū auer
tentes a deo. alios trahunt secū ad eternam
damnationem. Angeli nō boni adherentes sū
mo bono amore p̄cipientes ordinatum ad
deū p̄pria cognitio in suis naturalib⁹ vilue
rūt et se humiliauerūt. et gratiā confirmationis
meruerunt. Dico tertio q̄ angeli sunt no
bis cōmendandi vel honorandi quia deputa
ti sunt ad nostram utilitatem. ut sc̄ nos
et peccatis retrahant.

Ab inimicis defendant.

Ad paradisum pducāt. De p̄nō nobiles p
filis cōducūt rectores et magos qui filios in
moribus et sc̄ia instruant et de malis corrigāt
sic deus filis suis puidit de angelo q̄ homi
nem custodiat. dirigat et adiunget in necessita
tibus. Unū bern. de angelis. Quoties grauis
fūna certit surgere tēpiano et tribulatio re

III

hemens ūminere. in uoca angelū custodem tu
um directorē tuū. adiutorem tuū in omnib⁹
opportunitab⁹ mis̄ tribulatione vero neq̄
dormitat. sed q̄nq̄ ad tps dissimilat. Exem
plū in balaā Nu. xiiij. Qui p̄gens ad maledi
cendū isrl̄ ab angelo est ipedit⁹. et isrl̄ custodi
tus a maledictione. H̄z querit cū xps et maria
nūq̄ habuerunt maledictionem p̄cū an aut
habuerūt angelū retrahentez. dicit doctores
q̄ xps nō habuit angelū custodē. qz ab instā
nō cōceptionis beatus fuit et sine pectato. sed
angelos habuit i ministeriū sicut p̄z in hodi
erno euangelio. H̄z de beata virgine. inquit
criso. in quodā sermonē. Infinitā militiā an
geloz ad gloriose virginis obsequiū esse de
putatū. nullaten⁹ ambigim⁹ ut custodirent le
ctū salomonis grauiſum⁹ et canerent ne p̄pa
ratū eterni regis hospitiū hostis incederet hec
criso. Sed franciscus de maronis melius in
quit. d. Credo eaz immediate a trinitate cui
stoditā et multitudinem illā angeloz. in obſe
quiū ei transmissā null⁹ quoqz spūs malign⁹
ad eā accedere p̄missus est. Unū de⁹ nō cōsen
sisset creature volenti sibi nocere. que claruit
ea claritate qua maior sub deo neq̄ intelligi.
H̄cō hominez ab inimicis defendūt. Nam
cū naturale corpore nō agat in spūale. et ūni
cī tenebraz̄ sint spūales necessario optet cum
nos ex corporeitate spirib⁹ resistere nō vale
m⁹ q̄ de⁹ puidet d̄ spūali subsidio. s. angeli
ca custodia ut p̄cipiat mal' angel' volentibus
nobis nocere. ne malū inferant. Juxta illud
apoc. vij. Molite nocere terre mari neq̄ arbo
rib⁹ terra sūt pueri nouiter de terra natūlā
sunt adolescentes iuuenes quasi mare in cō
cupiscentijs ferundi. et instabiles. arbores se
nes in vita. plōgati. Exemplū thob. viii. xvi
dicit sententiale. q̄ sara septez̄ viros habuit
q̄s om̄is diabolus occidit. Thobias vero so
lus adiutorio angeli raphaelis euasit. psal.
Immitit dñs angelū i circuitu timentū en
terripit eos. H̄z quare de⁹ non p̄ se cū ſto
dit boiem cū ſit ſufficiens custos. Di. q̄nus
deus ſit ſufficiens custos. tamen custodit me
diantibus angelis. ppter ſuādā ordinatiōem
ptū vniuersi. lex em̄ deitālē ut in inferiora a fu
pioribus puidet. Et primo ppter utilitatē
custodientū q̄ ex b. p̄ficiūt in merito acciden
tali. Secundo propter utilitatem custodito
rū qui indigerent p̄ angelos dirigi in finem.

Feria secunda

Tertio angelī aīam hoīis ad paradisi perdu-
cunt. iā qui habet bonū cōductū. secundū va-
dit. **S**ic angeli nos secure ducunt in peregrī
natione huius vite ad patriā vite eterne. **E**t
hoc ē qđ dñs. pmisit ero. xiiij. dicens. Ecce
ego mittā angelū meū qui p̄cedit te in via et
introducat te in locum scz paradisi. quē prep-
auit. **E**xemplū lu. xvi. habet in lazaro paupe-
qui mortuus portatus est ab angelis in sūn
abrahe. **A**ed cur angeli ita fideliter et di-
ligenter custodiunt hoīem sine suis meritis.
dicendo ppter restaurationē angelice ruine.
qđ angeli mali scientes hominē deputatū ad
locū unde ipsi ceciderunt inimicant̄ ei et eū,
impediunt. in quantum permittuntur. angeli
autē boni cupientes augmentū accidentalis
premij et gaudiū qđ sit per reparacionē ange-
lice ruine. et associationē hominū. diligenter
custodiunt et defendunt ut citius ordines re-
staurent angeloz et numer⁹ beator⁹. **J**uxta il-
lud Lu. xv. **G**audent ē angelis dei super uno
peccatore penitentiā agente. **U**nū magister. iñ
len. di. ix. **P**er xp̄m redemptuz est humānū
genus d̄ quo sit reparatio ruine angelice. hic
accipitur documentum. qđ volentes associare
angelis et supplete ruinam eorum necessario
efficiuntur angeli in vita eorum. **E**t hoc ī sex
ȳrū in corde puro ut solus deus in eis re-
lueat. **H**ecudo in fortitudine. ut omnibus
temptationib⁹ resistant. **T**ertio vite xp̄i im-
pressione ut quilibet dicat. viuō ego. iā non
ego. viuit antež in me chrisius. **Q**uarto gra-
tia dei incorporatione. **Q**uinto sp̄s durati-
one. **S**exto corporis subingatione.

Feria secunda post inuocavit

Om̄p̄venit fi-
lius hominis in maiestate sua
et omnes angeli eius cum co-
tunc sedebit super sedem ma-
iestatis sue. scz indicare. matth. xxv. fm astro-
logos. **M**uando sol suo tēpore intrat leonē
qui est domus eius propria. sicut. xv. die iu-
lii. tunc apparet maxime virat̄is et potestatis
attrahendi. vapores siccōs incendī et hu-
midos cōuertendī in pluviā. **S**ic sol iusti-
tie dei filius qđ tēpore ordinato a deo patre
intrabit propriā domum. i. medium regionē
aeris super montem olineti. sedens in thro-
no regio ministerio angeloz fabricato. ut iu-

post inuocavit.

Dex viuōz et mortuoz. **L**unc apparebit ma-
xime virtutis et p̄tatis attrahendi hoīes d̄ tu-
mulis suis sicut sol vapores de terra. aliquos
in pluviā lachrymaz cōuertendi quos cēdē-
nabit. et aliquos exaltandi sursum ad ethera
celestia et rigne charitatis incendī et glori-
ficādi. **U**nū magister sen. in. viii. dis. xlviij. pur-
gato per ignem mundo ad iudicium venien-
te domino. emitetur vox illa magna qua re-
surgent omnes mortui. et iunc ministerio an-
geloz ventilabitur area. quia boni cōgrega-
buntur ei de quatuor partibus orbis angelī-
co ministerio quo et rapient obvia xp̄o ī aera
reprobis in terris quā dilexerunt remanenti-
bus. sicut deniqz profet̄ sententia sup p̄tros
qđ. **V**enite benedicti. ic. **T**emaledicti. ic.
Et ministerio angelorum v̄tute dei coopans
te mittentur mali in caminū ignis. hoc ē in
infernū. extra de sum. tri. et fi. ca. c. firmis oēs
cum suis proprijs relurgent corporibus. qui
nunc gestant ut recipiant fm cpa sua. siue bo-
na fuerunt siue male. illi cum diabolo penaz
perpetuā et isti cū cristo gloriam sempiter-
nam. **H**oc totum erit cum venerit filius ho-
minis ic. **Q**ueritur an aliquis astrolog⁹ pro-
p̄beta vel philosoph⁹ sciat determinate qđ si
nis sit mundi. et index v̄t̄at cū maiestate. et
videt qđ sic. **I**lā multi sancti p̄es diem vlt̄
mū mundi conati sunt determinate ostēdere
Cx quib⁹ prin⁹ fuit sanctus method⁹ qui re-
uelatiōes p̄teritor⁹ et futuroz habuisse legitur
Hic nāqz ait. qđ in sepiū millenario annoū
nō erit ammodo longitudo tēpō in quo mō
sumus. **I**se euſebius et colubin⁹ in cronicis
suis dicunt. qđ dē per numer⁹ septenarium
omnia disponerit. scz septē planetas. septē
dies sex diebus operatis ē. i. viij. die requie-
uit. sic dicunt mundū per septē milia annoū
duraturuz. **E**t quia christus fm eos ornauit
ecclesiam. viij. sacramentis. et septem signacu-
lis dedit cui libet signaculo ducentos annos
i. xx. et tunc illud residuum de septem milib⁹
annoū complebit. **S**ed hoc subtilis lector
poterit imaginari. quantū iā de isto tēpē tran-
sierit. et quantū adhuc restet. mille et centum
faciūt quinqz sigilla. et alia duo habebūt qua-
dringenta i. xl. et sic āno dñi. **E**ccl. secū-
dum illos restant adhuc centum anni quib⁹
mundus durabit. et tūc sic finis. **S**ed bedare
nerabil dicit circa hoc. **A**d tabule dionysij